

Arbres i palmeres del Parc de la Ciutadella

Material per l'observació i identificació dels arbres més significatius del parc.

Arbres i palmeres que s'han d'observar

1	Museu de Zoologia	9	Embarcador
2	Hivernacle	10	Parc infantil trànsit
3	Museu de Geologia	11	Cascada
4	Umbracle	12	Llac
5	Zoològic	13	Glorieta de música
6	Parlament	14	Plaça de les Armes
7	IES Verdaguer		
8	Capella castrense		

FITXA TÈCNICA

Districte: Ciutat Vella

Superfície: 17,42 ha (31 amb el Zoo)

Catalogació: jardí històric

Projecte: Josep Fontseré i Mestres (1872). Modificat posteriorment

Obertura al públic: 1877

Horari: des de les 10 hores fins al capvespre

Accessos: passeig de Pujades (A) i passeig de Picasso (B)

Equipaments: Museu de Zoologia, Museu de Geologia, Hivernacle, Umbracle, Zoològic, Parlament de Catalunya, IES Verdaguer, capella castrense, embarcador, parc infantil de trànsit, glorieta de música

Serveis: àrea per a gossos, bars i lavabos, ludoteca, taules de ping-pong, àrea de pícnic, àrees de joc infantil, àrea de joc infantil accessible i integradora, recorregut accessible

http://www.bcn.es/aparcats/ca/aparcats_ciudadella.htm

Plànol del parc amb les coordenades per a ubicar els arbres que s'han d'observar

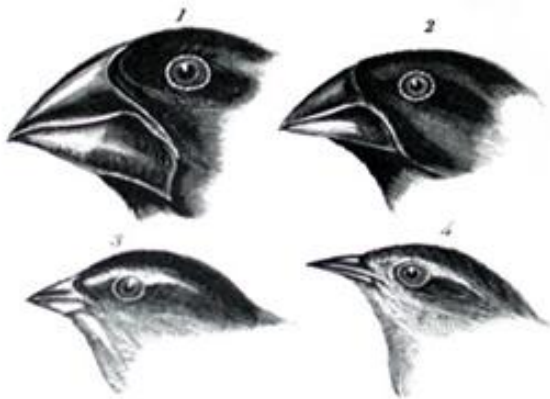

1 Museu de Zoologia	9 Embarcador
2 Hivernacle	10 Parc infantil trànsit
3 Museu de Geologia	11 Cascada
4 Umbracle	12 Llac
5 Zoològic	13 Glorieta de música
6 Parlament	14 Plaça de les Armes
7 IES Verdaguer	
8 Capella castrense	

ACTIVITAT: "FEM DE NATURALISTES"

"La història natural és la investigació científica de plantes o d'animals, inclinant-se més cap a l'observació que cap a l'experimentació. La història natural inclou la investigació i exposició de fets que fan comprensibles els elements de la vida i les formes de vida, descrivint-ne l'estructura, funcionament i circumstàncies rellevants de diverses espècies, com ara la dieta, la reproducció i els grups socials."

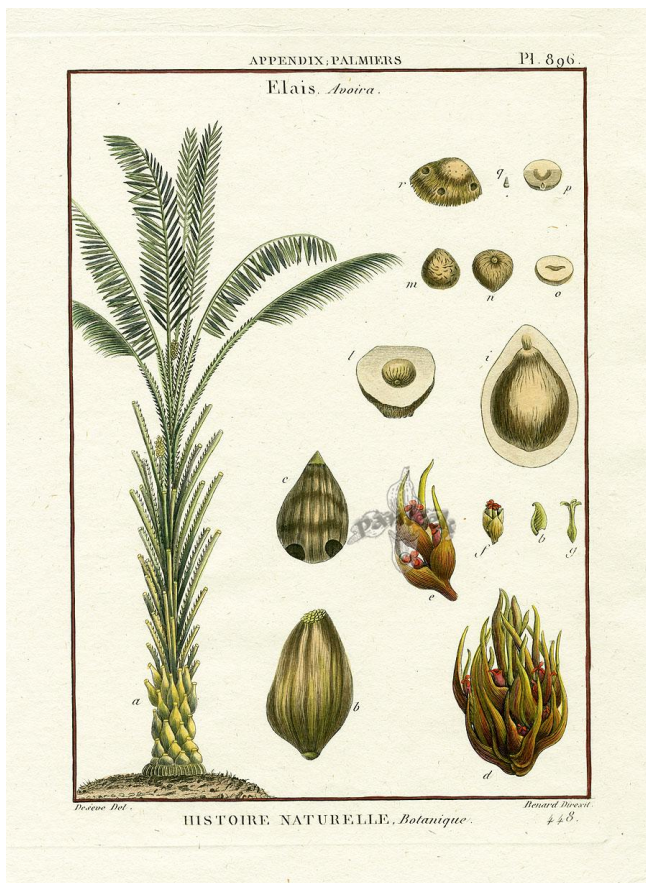
(Obtingut de <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Història_natural>>)

Als segles XVIII i XIX es van publicar moltes obres de naturalistes, com la "Història Natural" de Lamarck o algunes obres de Ch. Darwin, per exemple, que mostraven planxes amb il·lustracions descriptives com aquestes, dibuixos del natural, que van facilitar la classificació i l'estudi dels animals i de les plantes i un millor coneixement de la natura.

Ara, entre tots els companys del grup, imitant els antics naturalistes, heu de:

- fer un **itinerari** al voltant del Parc de la Ciutadella **seguint el plànol** per descobrir cada un dels arbres assenyalats
- **observar** els diferents elements (fulles, fruits, textura i forma del tronc...) que ens ajuden a diferenciar uns arbres dels altres
- **identificar** cada un dels arbres assenyalats al plànol
- **omplir** la graella amb les dades que us demanen.

NOTES:

- S'han d'identificar un mínim de 10 arbres.
- Tots els arbres assenyalats al plànol tenen un rètol que els identifica.
- Els arbres catalogats d'interès públic tenen al rètol el número de catàleg.
- Podeu observar les fotos de les fitxes de cada arbre per identificar-los amb més facilitat.
- Podeu consultar les fitxes dels arbres catalogats per a obtenir més dades.

Itinerari dels arbres del Parc de la Ciutadella

Localització*			Nom*		Descripció de les característiques				
Núm. Plànol	Núm. Catàleg	Ubicació (Coordenades)	Nom vulgar en català	Nom científic	Fulles**	Tronc***	Fruita***	Flor	Alçària
			Alzina						
			Arbre de la seda						
			Arbre sagrat						
			Cephalotaxus						
			Cocculus						
			Datilera						
			Tuca de peu d'elefant						
			Magnòlia						
			Paulònia						

Localització*			Nom*		Descripció de les característiques				
Núm. Plànol	Núm. Catàleg	Ubicació (Coordenades)	Nom vulgar en català	Nom científic	Fulles**	Tronc***	Fruita***	Flor	Alçària
			Pi australià						
			Pi de Còrsega						
			Roure	(Quercus polyphorme)					
			Roure australià						
			Taronger Amarg						
			Taronger de Louisiana 1						
			Taronger de Louisiana 2						
			Taxodi						
			Xiprer calb						

*Camps obligatoris **Pots dir també si és de fulla perenne o si és caducifoli ***Forma, textura, color, etc.

Magnòlia

Origen geogràfic

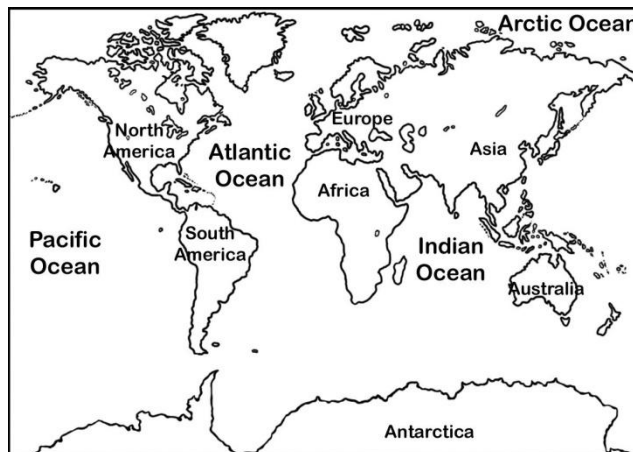
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànot:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Taronger de Louisiana (2)

Origen geogràfic

Nom

Nom Científic: _____

Català: _____

Castellà: _____

Anglès: _____

Localització

Núm. al plànol: _____

Coordenades: _____

Núm. Catàleg: _____

Característiques

Fulles: _____

Tronc: _____

Flors: _____

Fruita: _____

Edat: _____

Alçària: _____

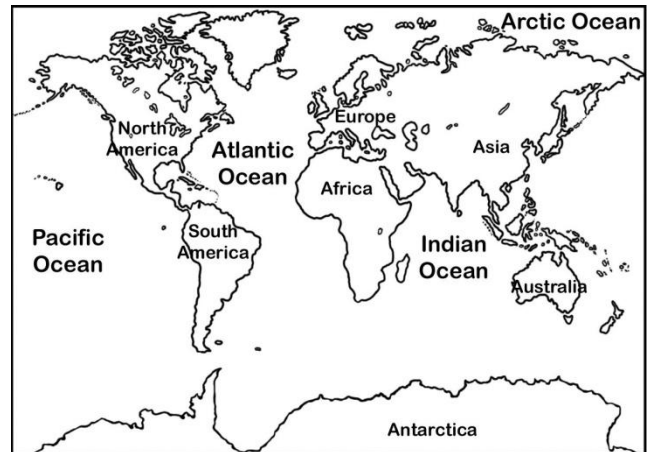
Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Paulònia

Origen geogràfic

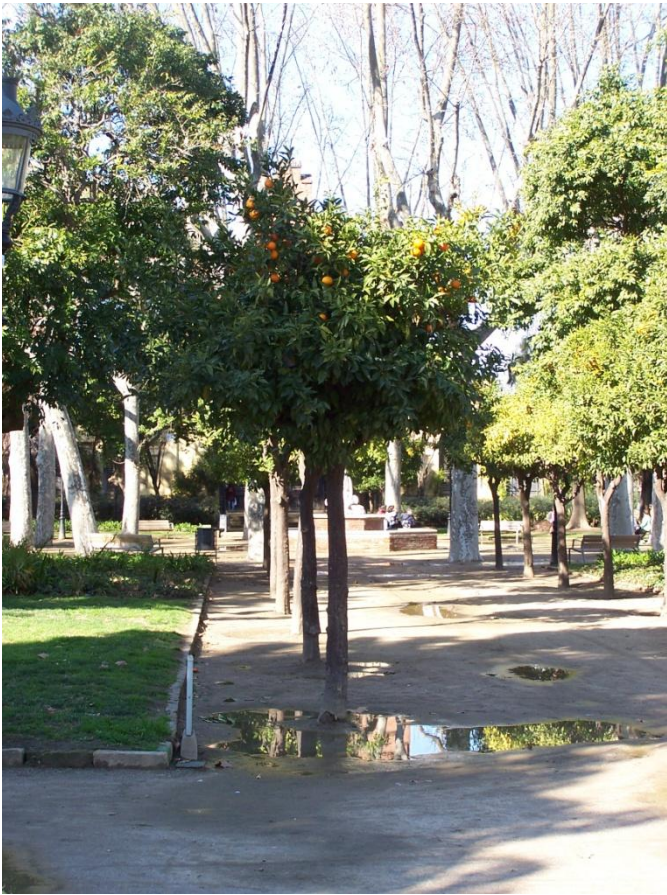

Nom	Nom Científic:
	Català:
	Castellà:
	Anglès:
Localització	Núm. al plànol:
	Coordenades:
	Núm. Catàleg:

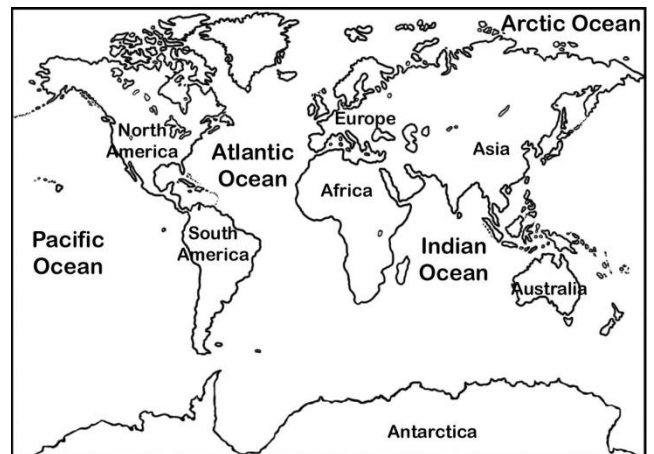
Característiques	Fulles:
	Tronc:
	Flors:
	Fruita:
	Edat:
	Alçària:

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Taronger amarg

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:
	Català:
	Castellà:
	Anglès:
Localització	Núm. al plànol:
	Coordenades:
	Núm. Catàleg:

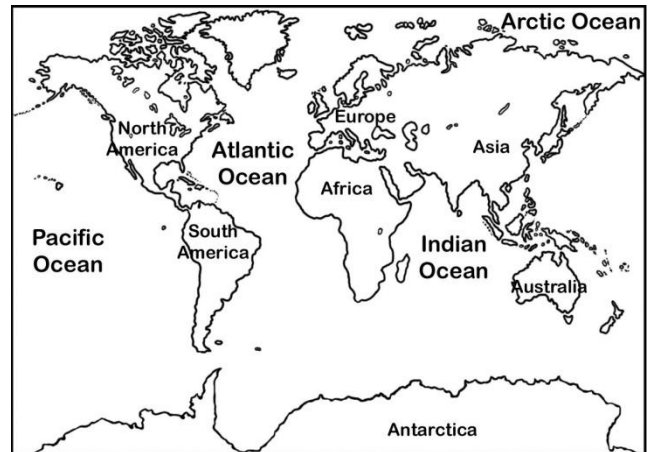
Característiques	Fulles:
	Tronc:
	Flors:
	Fruita:
	Edat:
	Alçària:

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Datilera

Origen geogràfic

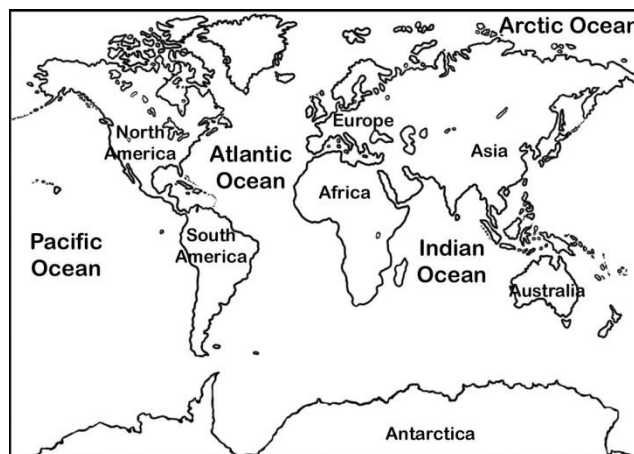
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànot:	Edat:	Alçària:
	Coordenades:		
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Luca de peus d'elefant

Origen geogràfic

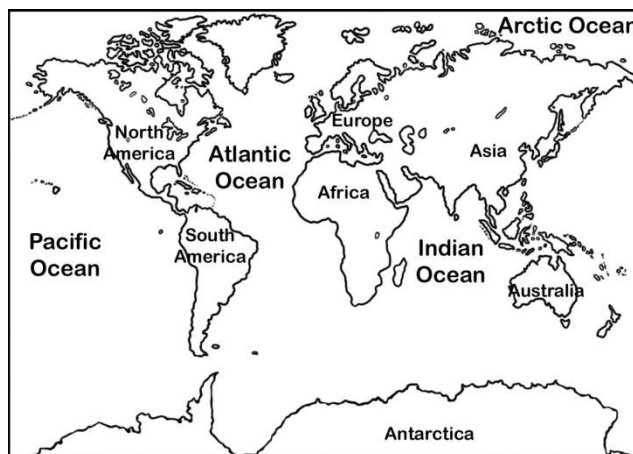
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànot:		Edat:
	Coordenades:		Alçària:
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Arbre de la seda

Origen geogràfic

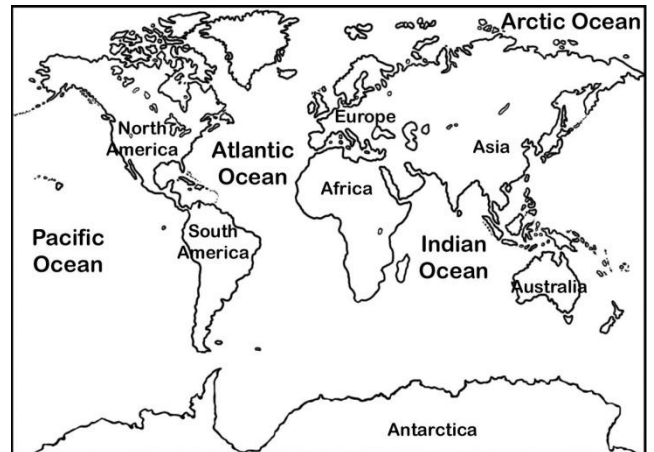
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	Alçària:
	Coordenades:		
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Arbre sagrat

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:
	Català:
	Castellà:
	Anglès:
Localització	Núm. al plànol:
	Coordenades:
	Núm. Catàleg:

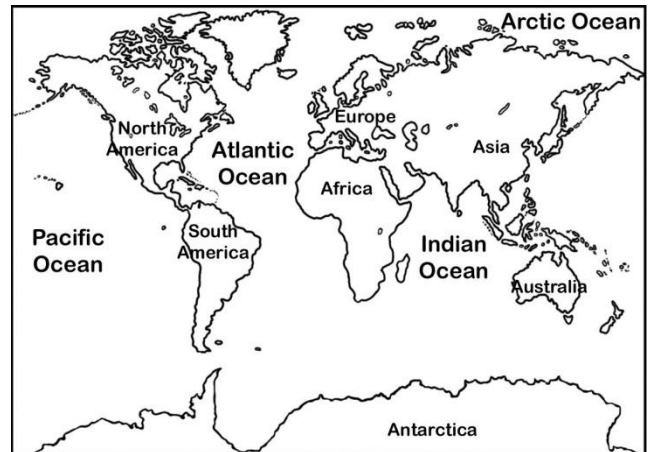
Característiques	Fulles:
	Tronc:
	Flors:
	Fruita:
	Edat:
	Alçària:

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Alzina

Origen geogràfic

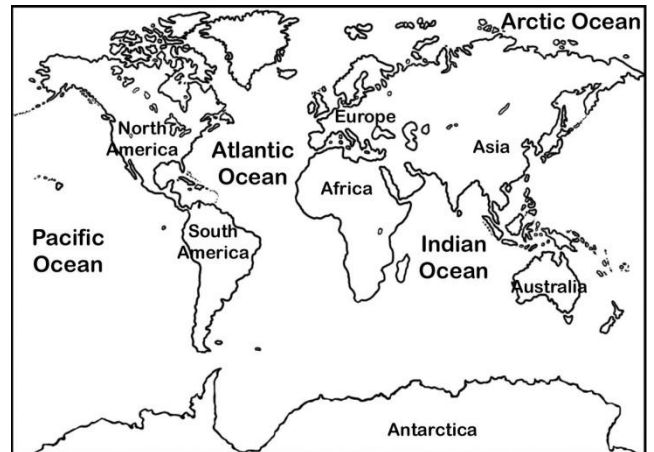
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Cocculus

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànot:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Cephalotaxus

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Roure australià

Origen geogràfic

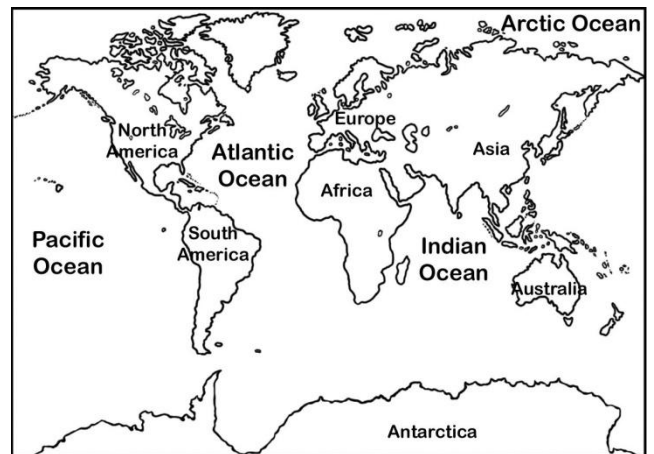
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Bursaria

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:
	Català:
	Castellà:
	Anglès:
Localització	Núm. al plànol:
	Coordenades:
	Núm. Catàleg:

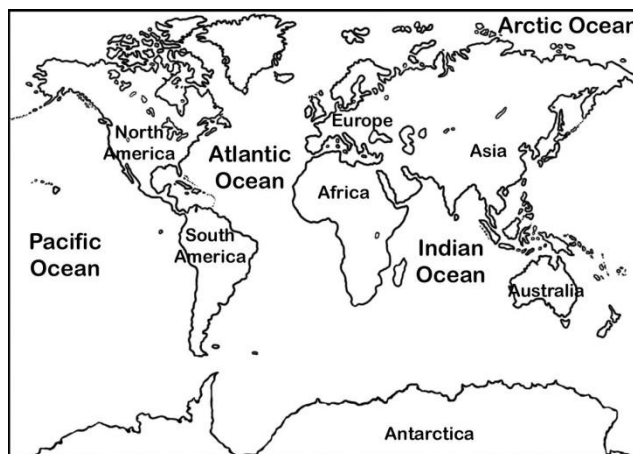
Característiques	Fulles:
	Tronc:
	Flors:
	Fruita:
	Edat:
	Alçària:

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Taronger de Louisiana

Origen geogràfic

Nom

Nom Científic: _____

Català: _____

Castellà: _____

Anglès: _____

Localització

Núm. al plànol: _____

Coordenades: _____

Núm. Catàleg: _____

Característiques

Fulles: _____

Tronc: _____

Flors: _____

Fruita: _____

Edat: _____

Alçària: _____

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Pi australià

Origen geogràfic

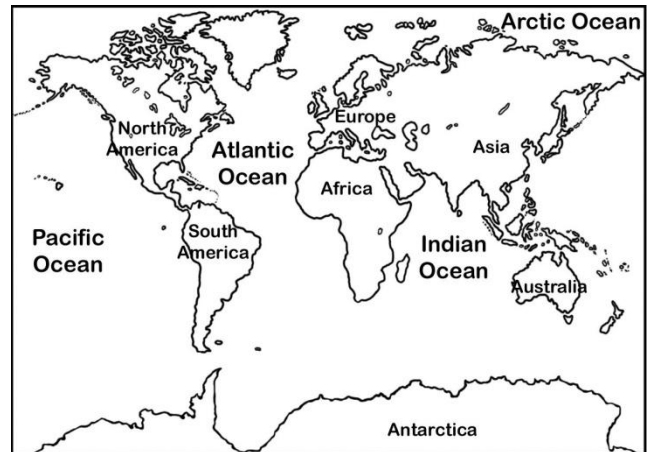
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Pi de Còrsega

Origen geogràfic

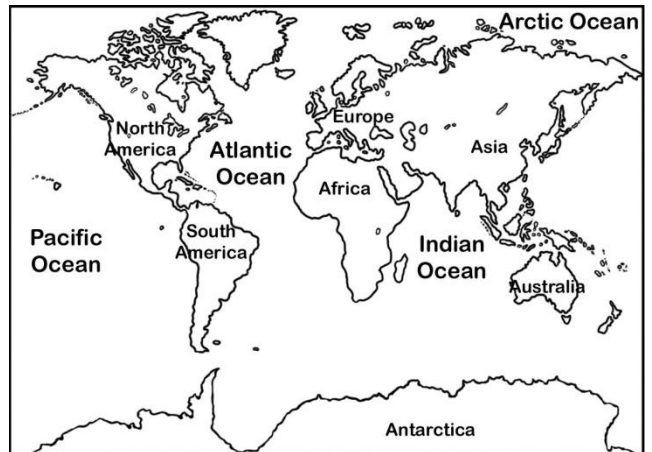
Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànot:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

Xipler calb

Origen geogràfic

Nom	Nom Científic:	Característiques	Fulles:
	Català:		Tronc:
	Castellà:		Flors:
	Anglès:		Fruita:
Localització	Núm. al plànol:	Edat:	
	Coordenades:	Alçària:	
	Núm. Catàleg:		

Curiositats: (utilitats, propietats, històries...)

ANNEXOS

1. Arbres del Parc de la Ciutadella catalogats com d'interès públic
2. Classificació de les fulles (1)
3. Classificació de les fulles (2)
4. Mapa del món per a ubicar l'origen dels arbres

Arbres del Parc de la Ciutadella catalogats com d'interès públic

Albizia julibrissin
Acàcia de Constantinopla

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

0046-01-93

Districte:

Ciutat Vella

Propietat: pública

Característiques:

- alçària: 10 m,
- volta de canó a 1,3 m: 1,85 m
- capçada (diàmetre): 8 m
- any de catalogació: 1996
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 100 anys

Valoració: originària de Pèrsia i Japó, Albizia julibrissin és una espècie d'arbre molt ornamental, tant pel seu port d'ombrel·la com per la seva floració. L'exemplar del Parc de la Ciutadella correspon a l'època en què la Junta de Ciències Naturals de Barcelona tenia la seva seu als museus del parc, que servia com a lloc on es mostraven curiositats científiques. L'arbre de Constantinopla de la Ciutadella, interessant pel seu origen i com a exemplar botànic, ha patit al llarg de la seva vida diferents infeccions que han anat buidant el seu tronc central.

Casuarina cunninghamiana

Casuarina

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

0051-01-94

Districte:

Ciutat Vella

Propietat: pública

Característiques:

- alçària: 21 m,
- volta de canó a 1,3 m: té dues soques, una de 3,30 i una altra de 2,2 m
- any de catalogació: 1994
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 100 anys

Valoració: situat a tocar de la cascada del Parc de la Ciutadella, aquest arbre ofereix un aspecte imponent. Té dues soques unides a la part inferior que es bifurquen a 90 cm del terra per formar una capçada harmoniosa i arrodonida. A més, es tracta d'un exemplar femení que, per tant, afegeix l'encant de la floració.

Taxodium distichum

Taxodi

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

0046-01-93

Districte:

Ciutat Vella

Propietat: pública

Característiques:

- alçària: 7 m,
- any de catalogació: 1993
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 60 anys

Valoració: conífera de fulla caduca de característiques úniques entre totes les espècies nadiues i les ornamentals cultivades. És originària de les zones palustres del SE dels Estats Units, uns medis d'aigua pobre en oxigen, i emet arrels respiratòries que sobresurten del nivell de l'aigua. A manera de puntals, presenta unes estries ben marcades a la base del tronc. El del Parc de la Ciutadella és el més destacat dels comptats exemplars que hi ha als estanys de Barcelona. Espècie d'interès botànic.

Quercus polymorpha
Roure

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

0130-01-97

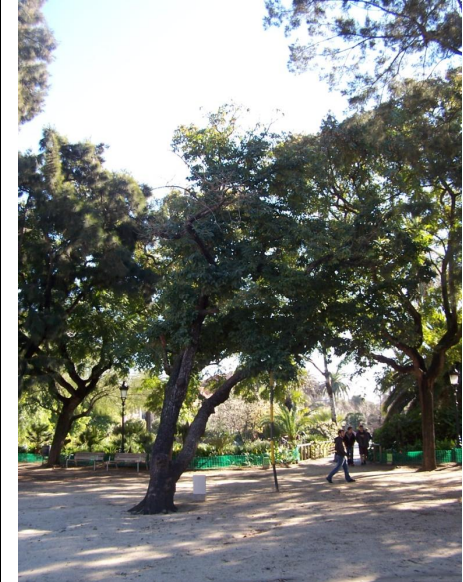
Districte:

Ciutat Vella

Propietat: pública

Característiques:

- alçària: alçària: 7 m
- volta de canó a 1,3 m: 1,8 m
- capçada (diàmetre): 10 m
- any de catalogació: 1997,
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 110 anys.

Valoració: és l'únic exemplar d'aquesta espècie que hi ha a Barcelona. Per tant, la seva conservació és bàsica per tal de contribuir a preservar la flora ornamental. D'una espècie originària de Mèxic, l'arbre es troba integrat amb plena harmonia en el conjunt de la vegetació del parc de la Ciutadella.

Maclura pomifera
Taronger de Louisiana

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

039-01-93

Districte:

Ciutat Vella

Propietat:

pública

Característiques:

- alçària: alçària: 14 m
- volta de canó a 1,3 m: 1,92 m
- capçada (diàmetre): 13,50 m
- any de catalogació: 1993
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 80 anys

Valoració: d'un desenvolupament extraordinàriament harmònic, aquest arbre deu el seu notable interès tant a la seva raresa originària, ja que prové Arkansas -aquesta espècie no fou introduïda a Europa fins a començaments del segle XIX i ha estat sempre poc cultivada-, com als seus trets morfològics, exòtics i particulars, entre els quals destaquen les branques espinoses, els tons de l'escorça, les flors dioiques i els fruits globulosos de la mida d'una taronja.

Juglans nigra
Noguera

Situació:

Parc de la Ciutadella

Núm. de catàleg:

0102-01-96

Districte:

Ciutat Vella

Propietat:

pública

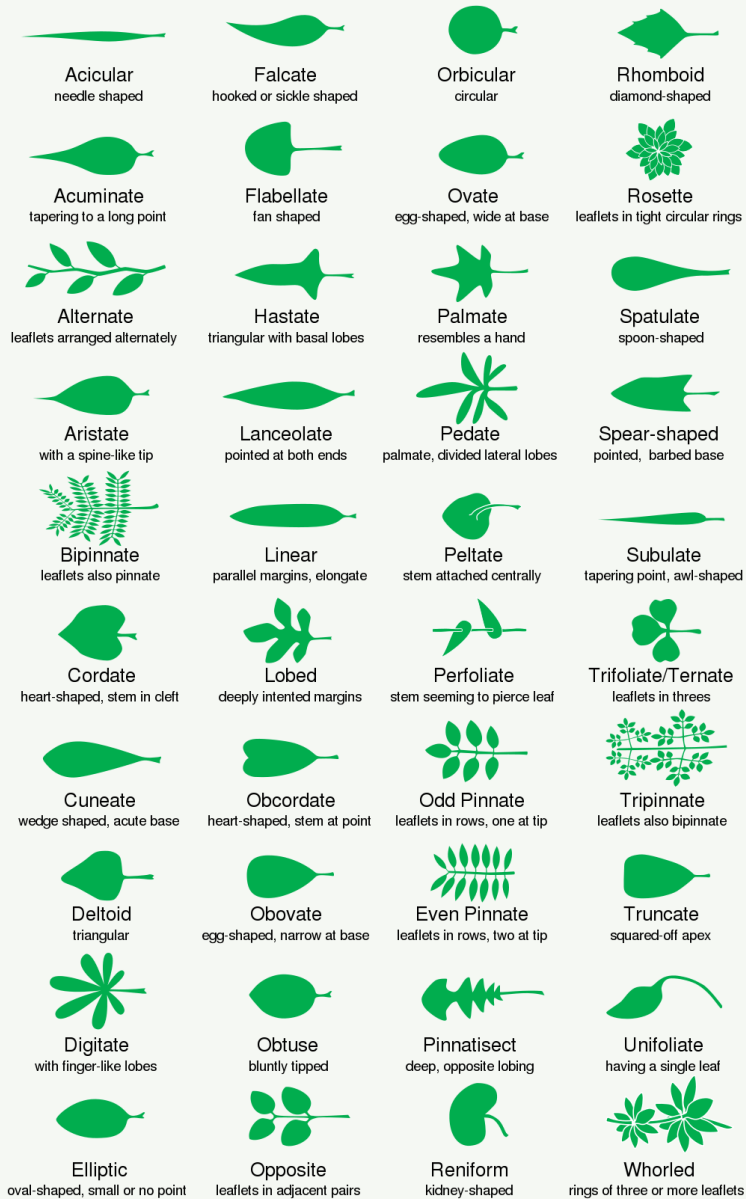
Característiques:

- alçària: alçària: 10 m
- volta de canó a 1,3 m: 1,55 m
- capçada (diàmetre): 8 m
- any de catalogació: 1996
- edat (estimada en el moment de la catalogació): 100 anys

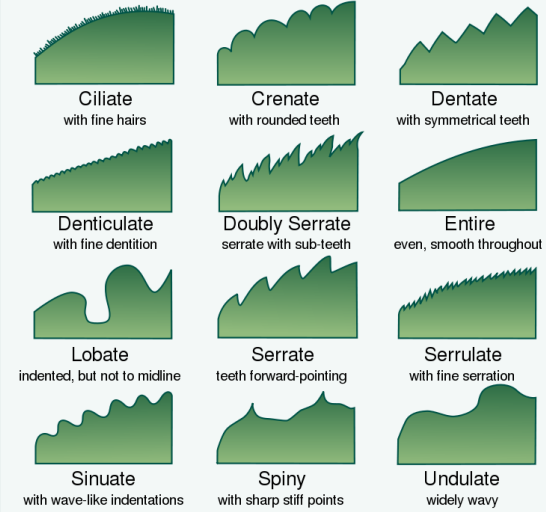

Valoració: *Juglans nigra* és una espècie arbòria originària de l'est dels Estats Units d'Amèrica, gens habitual a la nostra terra i encara menys a Barcelona. Aquests dos exemplars, d'unes dimensions considerables, possiblement foren plantats com a curiositat botànica quan al Parc de la Ciutadella hi havia la seu de la Junta de Ciències Naturals de Barcelona, a les darreries del segle XIX.

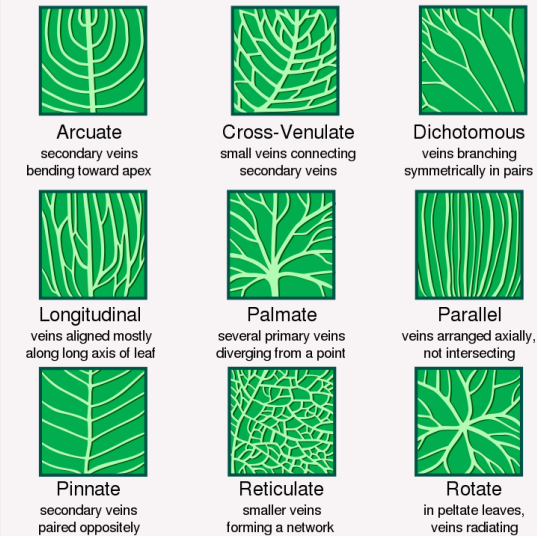
SHAPE & ARRANGEMENT

MARGIN

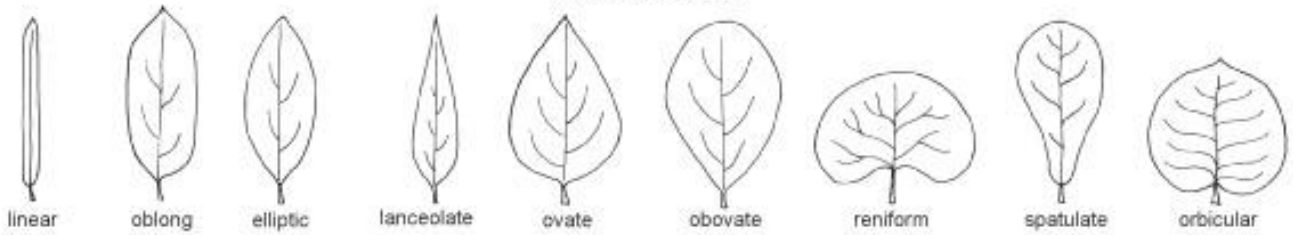
VENATION

ILLUSTRATED GLOSSARY OF LEAF SHAPES

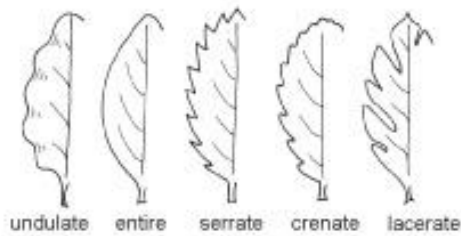
LEAF SHAPES

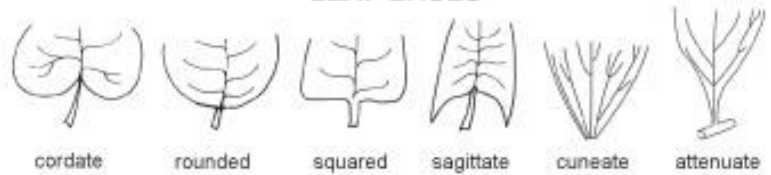
LEAF TIPS

LEAF MARGINS

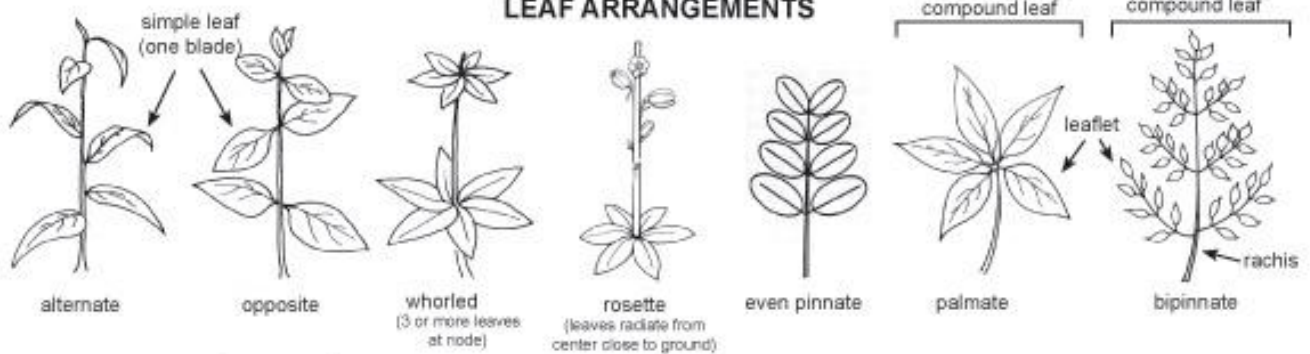
LEAF BASES

LEAF ATTACHMENTS

LEAF ARRANGEMENTS

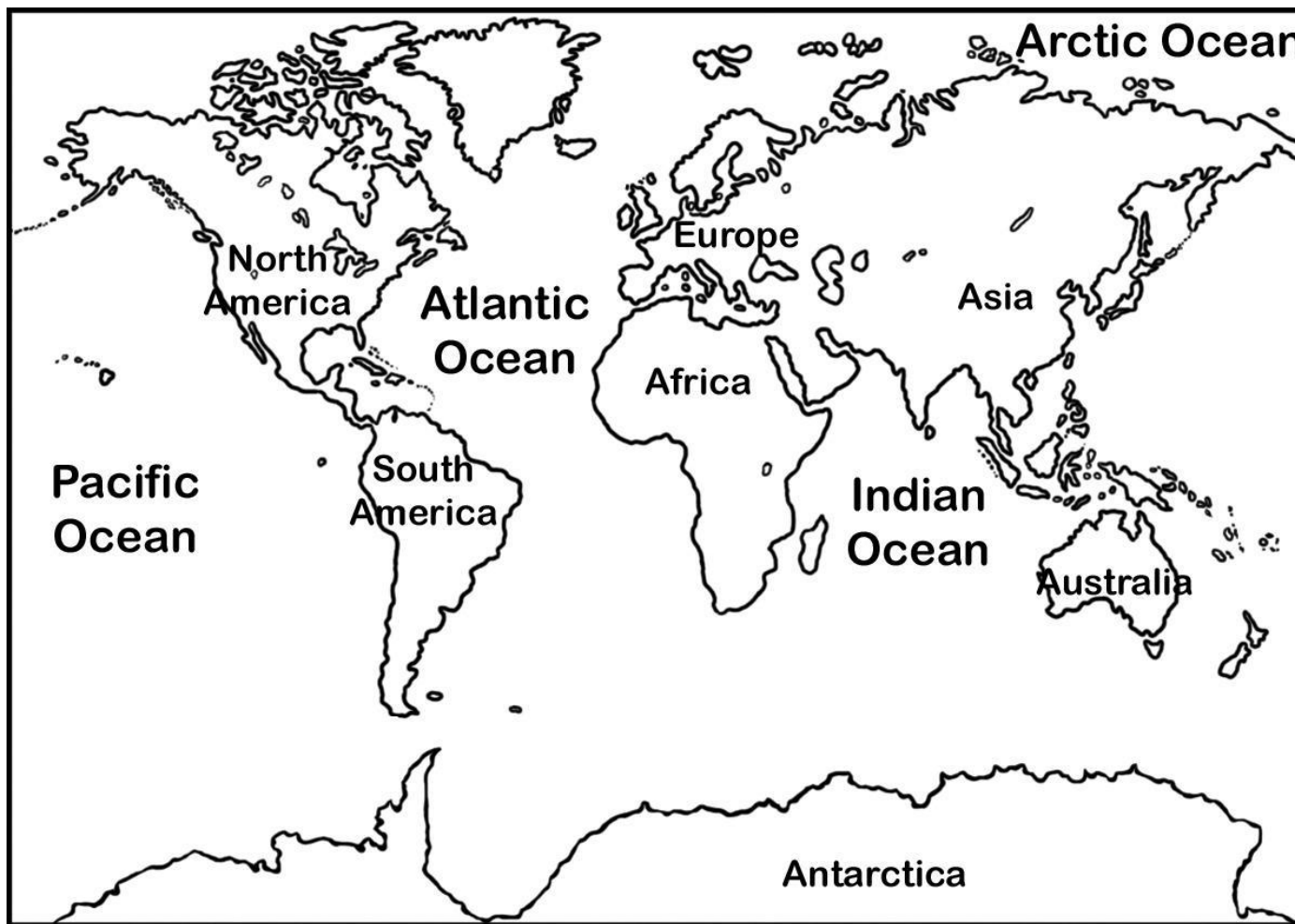

HABIT

Mapa del món

Escriu el nom dels arbres al voltant del mapa i amb una fletxa o amb color* indica el seu origen geogràfic.

*Amèrica del Nord; *Amèrica del Sud; *Àfrica; *Àsia; *Oceania; *Europa